

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

§ 96 i lov om social service (serviceloven) indeholder betingelserne for en hjælpeordning til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Som én blandt flere betingelser forudsættes det, at man har et »aktivitetsniveau, som gør det nødvendigt at yde en ganske særlig støtte«.

Reglen har sin baggrund i hjælpeordningens oprindelse i Århus Kommune i 70'erne, hvor den især tog sigte på at gøre det muligt for en gruppe yngre mennesker at forlade institutionerne og etablere sig i selvstændig bolig for at leve et liv på lige fod med andre mennesker.

For at afgrænse hjælpeordningens anvendelsesområde var det opfattelsen, at den især skulle stilles til rådighed for yngre personer; men da en aldersbegrænsning ikke ville være lovmedholdelig, og da der i øvrigt i forvejen fandtes enkelte reelle hjælpeordninger hos noget ældre personer, blandt andet med respirationsproblemer efter 50'ernes polioepidemi, valgte man i stedet at formulere afgrænsningen som et krav til »aktivitetsniveauet«.

Man antog hermed, at der ville være et så betydeligt sammenfald mellem alder og aktivitetsniveau, at betingelsen reelt ville være en aldersbetingelse.

Med Socialministeriets Vejledning af 3. juli 1987 om hjælp efter bistandslovens § 48, der indeholdt det første egentlige grundlag for hjælpeordningen, blev det imidlertid præciseret, at der ikke eksisterede nogen egentlig aldersbetingelse for bevilling af en hjælpeordning, og aktivitetskravet, der var anvendt som stedfortrædende alderskrav, var derfor faktisk uden mening allerede på dette tidspunkt.

Aktivitetskravet er dog ikke desto mindre fastholdt, såvel i servicelovens § 77, der trådte i kraft den 1. juli 1998, som i servicelovens § 96, der trådte i kraft den 1. januar 2007.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at det bør være behovet, der er afgørende for den hjælp, der skal ydes. Aktivitetsniveauet kan efter forslagsstillernes opfat-

telse ikke være en betingelse for, at hjælpen ydes, men vil naturligvis påvirke hjælpen omfang, idet et højt aktivitetsniveau alt andet lige vil medføre et større behov for f.eks. ledsagelse.

I forbindelse med Folketingets behandling af beslutningsforslag nr. B 17 (folketingsåret 2003-04) fastslog Folketingets Socialudvalg énstemmigt i sin beretning af 27. maj 2004,

- at regeringen er enig i at sikre, at de mennesker, der har brug for personlig hjælp og pleje, praktisk bistand til udførelse af nødvendige opgaver i hjemmet, ledsagelse samt vedligeholdelse af fysiske færdigheder, rent faktisk også får den hjælp, de har behov for,
- at der ikke i servicelovens § 77 er indsat nogen minimums- eller maksimumsgrænse for det antal timer, der kan bevilges,
- at ministeren i særlig grad fremhæver formålsbestemmelsen i servicelovens § 67 samt kompensationsprincippet som egentligt grundlag for at imødekomme den enkeltes behov, samt
- at indsatsen skal tage udgangspunkt i en helhedsvurdering af forholdene for den enkelte.

Også på den baggrund ønsker forslagsstillerne, at aktivitetskravet i servicelovens § 96 om hjælpeordninger udgør som betingelse for, at den fornødne hjælp ydes.

Det tilføjes, at socialminister Eva Kjer Hansen i sin besvarelse af spørgsmål nr. S 1646 (folketingsåret 2005-06) har argumenteret for aktivitetskravets bevarelse. Ministeren har dog samtidig tilkendegivet, at hun »vil dog ikke afvise, at der på sigt kan være behov for at nytænke hjælpeordningen, så den måske kan gøres mere fleksibel, eller så den i højere grad bliver et friere valg for mennesker med handicap til at vælge mellem forskellige løsningsmodeller«.

Økonomiske konsekvenser

I betragtning af, at hjælpen alternativt bør ydes efter andre bestemmelser end § 96 i lov om social service (serviceloven), vil lovforslagets økonomiske konsekvenser være beskedne. En eventuel stigning i udgif-